

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Organizovaný chov zájmových zvířat

Petr Tejml

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

domestikace

- **Definice?**
- **Motivací domestikace je?**
- **Domestikované zvíře?**
- **Podmínky úspěšného procesu domestikace?**
- **Proces zdomácnění?**
- **Centra domestikace?**
- **Negativní působení domestikace?**
- **Domestikační změny u zvířat?**

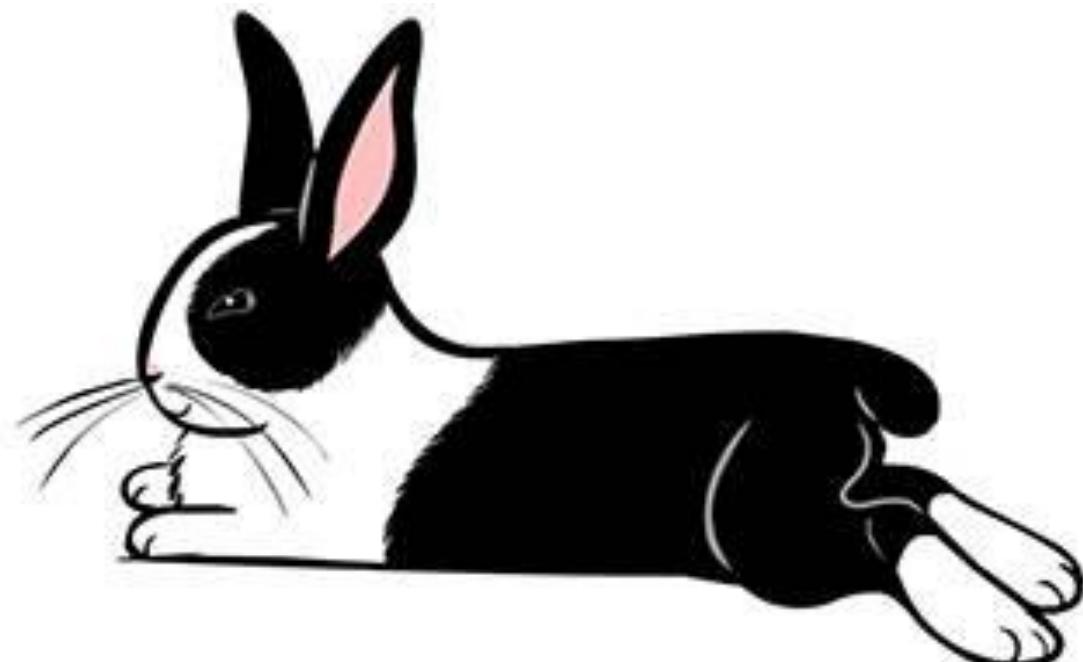
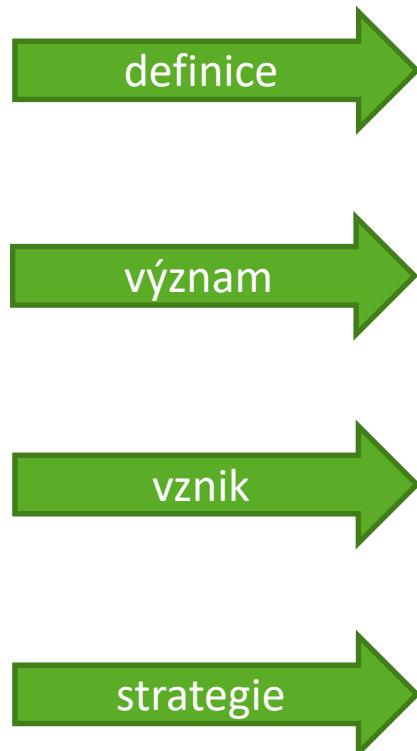

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

welfare

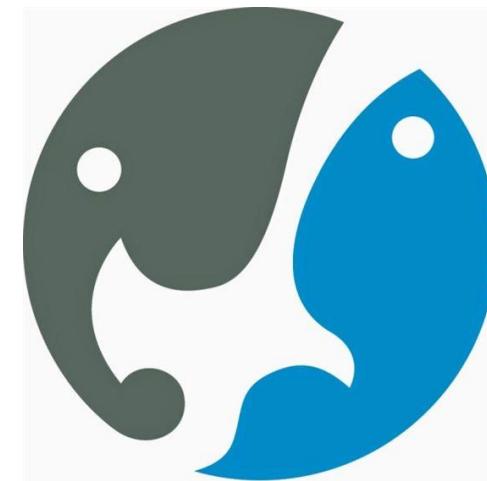

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Organizace

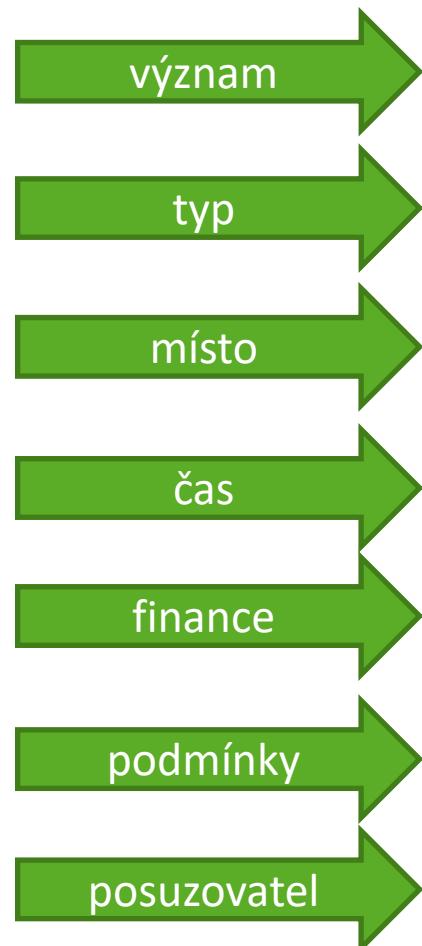
World Association of Zoos
and Aquariums | **WAZA**
United for Conservation

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

výstavy

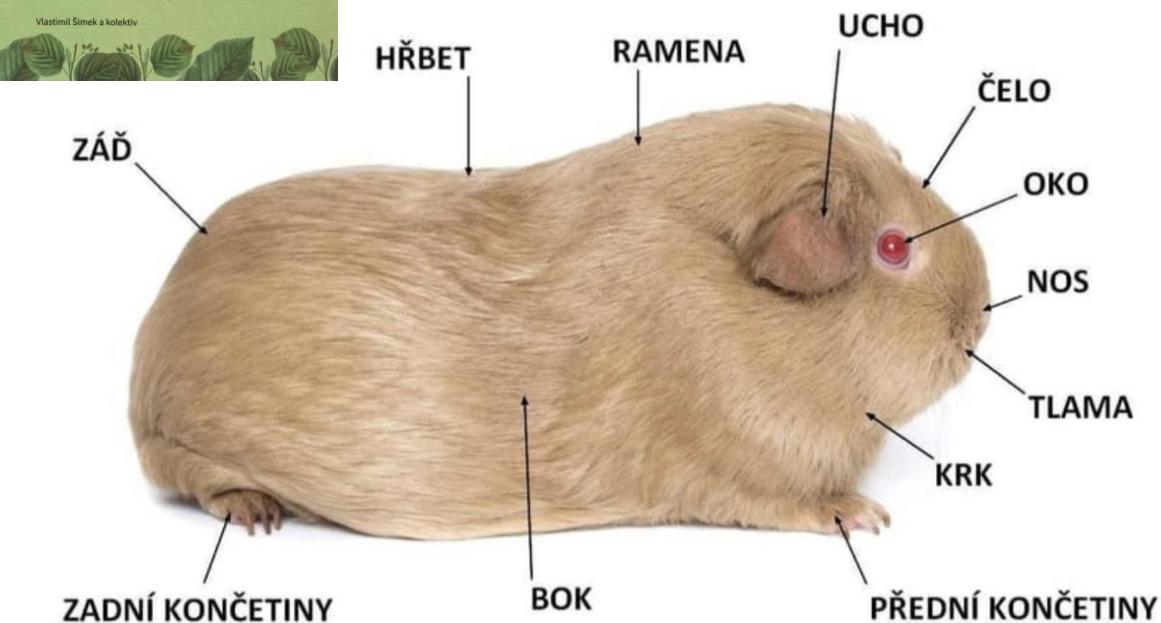

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

standardy

- význam**
- definice**
- ideál**
- vady**
- hodnocení**
- dodatky**

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

průkazy původu

význam

generace

pozice 1,0

informace

uchovnění

archivace

 tituly / titles: jméno / name: Westminster Yoachim plámeno / breed: hladké barva / colour: černá narozen/a / date of birth: 18. 6. 2019 reg. číslo / reg. number: 0418/20 číslo čipu / microchip No.: linie / line: chovatel / breeder: Petr Tejml	 Carismas Mind of Madness hladké černá 21. 5. 2017 0440/18 934000080035912 Camilla Krogshave, DK	 Westminster Colona hladké černá 3. 8. 2018 934000080035911 Petr Tejml	 DKCHpb Carismas Another Boom Boy hladké černá 2016-10101 Camilla Krogshave, DK
 tituly / titles: jméno / name: C. Lucy In The Sky With Diamonds plámeno / breed: hladké barva / colour: černá narozen/a / date of birth: 8. 5. 2018 reg. číslo / reg. number: 2018-11299 číslo čipu / microchip No.: linie / line: chovatel / breeder: Camilla Krogshave, DK	 NordjrM-16 DKCHpb Carismas Comet Closer hladké černá 25. 4. 2016 2016-11483 Camilla Krogshave, DK	 DKCHpb Carismas Fearlessly Alice hladké černá 2017-10243 Camilla Krogshave, DK	 DKCHpb C. Go Big Ore Go Home hladké černá 2015-11593 Camilla Krogshave, DK
		 Carismas Black Shadow hladké černá 2014-11088 Rasmus Krogshave, DK	 NordV-16 DKCHpb Carismas Wonderwall hladké černá 2015-21976 Camilla Krogshave, DK
		 DKCHpb Carismas Strawberry Fields Forever hladké černá 2016-10717 Camilla Krogshave, DK	

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

označení zvířat

- krátkodobé** →
- dlouhodobé** →
- trvalé** →

- ← **barvy**
- ← **obojky**
- ← **zastřízení srsti**
- ← **kroužky**
- ← **křídelní známky**
- ← **ušní známky**
- ← **výžehy**
- ← **vrubování**
- ← **tetování**
- ← **čipování**

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

značení

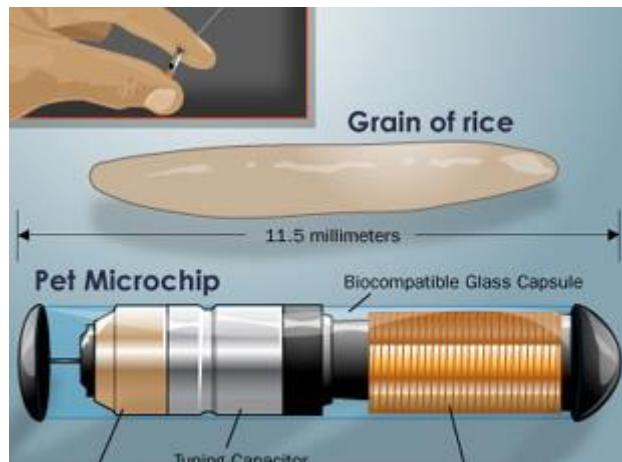

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

označení zvířat

genetické rezervy

- “živý materiál obsahující geny s bezprostřední nebo potenciální hodnotou pro lidstvo” - Dohoda o biologické rozmanitosti (Convention on Biodiversity, 1992)
- intenzifikace a koncentrace živočišné výroby má za následek snižování počtu chovaných plemen a tím i snižování genetické diverzity
- chov méně prošlechtěných (krajových) plemen se stává ekonomicky nevýhodný geny, o které takto přijdeme, jsou ztraceny nenávratně → vytvářeny různé programy, které mají této situaci předcházet
- metoda *in situ* – chov živých zvířat
- metoda *ex situ* – uchování biologického materiálu (kryokonzervace ID, vajíček, embryí)
- Národní referenční středisko uchování a využití genetických zdrojů hospodářských zvířat (Koordinátorem je Výzkumný ústav živočišné výroby v Praze – Uhříněvsi)

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

genetické rezervy

Genetické rezervy ČR

- **Skot:** česká červinka, český strakatý skot (ČESTR)
- **Ovce:** šumavská, valaška
- **Kozy:** koza bílá krátkosrstá, koza hnědá krátkosrstá
- **Prasata:** přeštické černostrakaté
- **Koně:** starokladrubský, hucul, slezský norik, českomoravský belgik
- **Králíci:** český strakáč, český luštíč, český albín, český červený, český černopesíkatý, moravský modrý, moravský bílý hnědooký
- **Nutrie:** přeštická, standardní českého typu, stříbrná
- **Ryby:** kapr obecný, pstruh duhový, pstruh obecný forma potoční, lín obecný, sumec velký, jeseter malý, vyza velká, síh peleď, síh maréna
- **Včely:** včela kraňská
- **Drůbež:** česká slepice zlatě kropenatá (česká zlatá kropenka), česká bílá husa

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

genetické rezervy

Ohroženost plemene vyhynutím

- **Neohrožené plemeno** — samic nad 1000 ks a nad 20 ks samců, populace se zvětšuje
- **Ohrožené plemeno** – samic 100 až 1000 ks a samců 5 až 20 ks, populace cca 1 000 ks
- **Kriticky ohrožené plemeno** – samic pod 100 ks, samců pod 5, příp. četnost populace cca 100 kusů s klesající tendencí
- Jedná se vždy o počet aktivně využívaných zvířat k plemenitbě!

CITES – Washingtonská úmluva

- Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
- úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- významný nástroj ve světové strategii ochrany přírody
- 60. léta – problematika ochrany životního prostředí vnímána jako věc zásadního významu
- sepsána v rámci programu OSN pro životní prostředí UNEP (United Nations Environment Programme) ve Washingtonu, 1973
- připojení ČR – 1992
- silně podporována mezinárodními ochranářskými organizacemi (i nevládními) – WWF, IUCN...
- účel: mezinárodní obchod s faunou a florou pod společnou kontrolou všech zemí světa – ochrana druhů před vyhubením
- vlivem bezohledného získávání pro obchodní účely
- exemplář CITES: živí i neživí jedinci, jejich části nebo výrobky z nich

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Zemědělská
fakulta
Faculty
of Agriculture

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Děkuji za pozornost.